

Sygn. akt I C 538/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 października 2021 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Ewa Olszewska

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Wałęga

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2021 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. W.

przeciwko Skarbowi Państwa – P. K. i Krajowemu Ośrodkowi (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych Skarbu Państwa – P. K. i Krajowego Ośrodka (...) z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powódki J. W. kwotę 394 227,51 (trzysta dziewięćdziesiąt cztery tysiące dwieście dwadzieścia siedem 51/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 października 2021r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanych Skarbu Państwa – P. K. i Krajowego Ośrodka (...) z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powódki J. W. kwotę 10 899 (dziesięć tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od powódki J. W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Krakowie kwotę 6 077 (sześć tysięcy siedemdziesiąt siedem) złotych tytułem części kosztów procesu;

V. zasądza od pozwanych Skarbu Państwa – P. K. i Krajowego Ośrodka (...) z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powódki J. W. kwotę 10 817 (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego powódki.

Sygn. akt I C 538/19

UZASADNIENIE

**wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie
z 5 października 2021 r.**

J. W. pozwem z 2 kwietnia 2019 r. skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa – Prezydentowi Miasta K. i Krajowemu Ośrodkowi (...) zażądała zasądzenia na swoją rzecz solidarnie od pozwanych ostatecznie sprecyzowanej 507 827,57 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 17 maja 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanych solidarnie kosztów postępowania (k. 408).

Na uzasadnienie swojego roszczenia powódka podała, że w 1985 r. jej nieruchomości w K.-B. została wywłaszczona decyzją Naczelnika Dzielnicy K. za odszkodowaniem na cele budowy chłodni nr 3 i toru dojazdowego do (...)1 w K..

Ostatecznie przedmiotowa nieruchomość okazała się zbędna ze względu na cel oznaczony w decyzji wywłaszczeniowej. Powódka w 2006 r. zażądała od(...) K. zwrotu wywłaszczonej działki, jednak spotkała się z odmową, ponieważ w czasie rozpatrywania jej wniosku Skarb Państwa nie był już właścicielem przedmiotowej nieruchomości. Okazało się bowiem, że w 1999 r. S. (...) (poprzednik prawny Krajowego Ośrodka (...)) zbył nieruchomość na rzecz B. C. oraz Z. U. – wspólników spółki cywilnej, przekształconej później w spółkę akcyjną Zakłady (...) S.A. Powódka nie została poinformowana o zamiarze zbycia wywłaszczonej nieruchomości na rzecz osoby trzeciej, co uniemożliwiło odzyskanie jej i spowodowało u powódki uszczerbek majątkowy.

W odpowiedzi na pozew z 7 maja 2019 r. **strona pozwana Krajowy Ośrodek (...)** (dalej: (...)) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu. Na uzasadnienie swojego stanowiska (...) podał, że nie jest legitymowany biernie w sprawie, ponieważ funkcjonariusze zbywający przedmiotową nieruchomość nie dopuścili się działań bezprawnych, ani zawinionych: to nie na nich ciążył bowiem obowiązek poinformowania powódki o zamiarze zbycia nieruchomości na rzecz osoby trzeciej. Nadto (...) podniósł zarzut przedawnienia roszczenia powódki.

W odpowiedzi na pozew z 27 czerwca 2019 r. **strona pozwana Skarb Państwa – P. K.** (dalej: SP) wniosła o oddalenie powództwa, a także o zasądzenie od powoda na rzecz (...) kosztów zastępstwa procesowego i zasądzenie od powoda na rzecz (...) reprezentowanego przez (...) K. kosztów procesu innych niż koszty zastępstwa procesowego. Na uzasadnienie swojego stanowiska SP wskazał, że podmiotem zobowiązanym do poinformowania powódki o zamiarze zbycia wywłaszczonej nieruchomości osobie trzeciej był podmiot realizujący cel wywłaszczenia, a nie SP. Nadto SP podniósł zarzut braku legitymacji prawnej po swojej stronie, zarzut braku poniesienia szkody przez powódkę oraz zarzut przedawnienia podniesionych roszczeń.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powódka J. W. w 1985 r. była jedynym właścicielem nieruchomości obejmującej dawne działki nr (...) w K. – B., dla których urządzona była księga wieczysta nr (...). Nieruchomość tę powódka nabyła w drodze darowizny od swojego wuja K. M. około 1961 r.

Naczelnik Dzielnicy K. – P. wydał w dniu 10.08.1985 r. decyzję administracyjną znak G – (...) na mocy której wywłączono działki nr (...) o pow. 90 m² oraz 291/5 o pow. 2050 m². Celem wywłaszczenia było przeznaczenie w/w działek po budowę chłodni nr 3 i toru dojazdowego do (...) 1 w K.. Urząd Dzielnicowy K. wydał 19 lutego 1986 r. decyzję nr (...) (...), w której przyznano powódce odszkodowanie za wywłączoną nieruchomość objętą księgą wieczystą nr (...) w kwocie 593.614 starych złotych, w tym 593,214 starych złotych za grunt oraz 400 starych złotych za krzewy. Po rewaloryzacji uznanej przez wszystkie strony postępowania odszkodowanie przyznane powódce wyniosło w przeliczeniu na obecną walutę 52 772,43 zł.

dowód: zeznania świadka E. S. (k. 198v.-199); zeznania powódki (k. 199); częściowo okoliczności uznane przez strony

Po przemianach ustrojowych w 1989 r. władze uznały inwestycję za nieekonomiczną i w 1990 r. podjęto decyzję o definitywnym wstrzymaniu inwestycji i jej finansowania. Chłodnia przewidziana jako jeden z celów wywłaszczenia nieruchomości nigdy nie została wzniesiona. Zarządzeniem z 15 maja 1992 r. Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przekazał majątek Kombinat (...) w D. w likwidacji do (...) z dniem 1 czerwca 1992 r.

dowód: zeznania świadka E. S. (k. 198-199); zarządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej (k. 155)

16 stycznia 1999 r. (...) zbyła na rzecz B. C. oraz Z. U. - wspólników spółki cywilnej, działającej pod firmą: Zakłady (...) spółka cywilna z siedzibą w M. prawa własności nieruchomości, dla której urządzona jest księga wieczysta nr (...), obejmującej m.in. działki nr (...) (...), w granicach których znajdowały się dawne działki nr (...). Stawający po stronie Skarbu Państwa R. B. zaręczył, że Skarb Państw jest właścicielem przedmiotowych nieruchomości oraz że

(...) powierzone zostało z mocy prawa wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych w stosunku do tych nieruchomości. Nadto R. B. zapewnił kupujących, że nieruchomości te wolne są od wszelkich praw lub roszczeń osób trzecich, oraz że stan prawny tych nieruchomości – wynikający z powołanych odpisów księgi wieczystej – nie uległ zmianie, m.in. nikomu nie przysługuje prawo pierwokupu, ani prawo pierwszeństwa ich nabycia (§ 2 umowy).

Agencja nie prowadziła działań mających na celu zawiadomienie wywłaszczonych właścicieli o zamierza zbycia działek. Ograniczyła się do sprawdzenia aktualnego stanu ksiąg wieczystych sprzedawanych nieruchomości, a jeśli jako właściciel w księdze wieczystej widniał Skarb Państwa, to Agencja nie podejmowała dalszych badań ksiąg wieczystych ani dokumentów zawartych w nich. W przypadkach, gdy Agencja nie знаła nazwisk byłych wywłaszczonych właścicieli, to sporządzała i publikowała wykaz nieruchomości do przetargu, który to wykaz był ogłaszany w miejscowej prasie oraz urzędzie jednostki samorządu terytorialnego. Taki sposób postępowania znalazł zastosowanie również w niniejszej sprawie.

dowód: umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego (k. 159-163); zeznania świadka E. S. (k. 199); zeznania świadka Z. B. (k. 460-461)

Pismem z 14 listopada 2006 r. powódka wystąpiła do Prezydenta Miasta K. o zwrot dawnych działek nr (...) ((...)). P. K. wydał w 8 kwietnia 2013 r. decyzję nr (...) (...) (...), w której odmówił zwrotu części działek nr (...) ((...)), w granicach których znajdowały się dawne działki nr (...). Decyzja stała się ostateczna z dniem 28 kwietnia 2013 r. W treści uzasadnienia decyzji organ administracji publicznej stwierdził, że wywłaszczoną nieruchomość należy uznać za zbędną na cel, na który została wywłaszczona.

dowód: decyzja Prezydenta Miasta K. wraz z uzasadnieniem (k. 34-38); zaświadczenie o ostateczności decyzji (k. 138)

7 kwietnia 2016 r. powódka złożyła do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie wniosek o zawiązanie do próby ugodowej przeciwko (...) z siedzibą w W. oraz (...). Przedmiotem wniosku było zawiązanie przeciwników do próby ugodowej w sprawie zapłaty solidarnie odszkodowania w kwocie 428 000 zł z tytułu bezprawnego zbycia w dniu 16.01.1999 r. aktem notarialnym (...) (...) notariusza w M. S. S. nieruchomości obejmujące działki nr (...) (obręb 105), w granicach których znajdowały się dawne działki nr (...).

dowód: wniosek o zawiązanie do próby ugodowej (k. 39-41)

Przedmiotowa nieruchomość, stanowiąca dawne działki nr (...), o łącznej powierzchni 2 140 m², położona w K., j. ewid.(...), biorąc pod uwagę stan z 26 września 1986 r. (data przyznania odszkodowania powódki) i poziom cen z marca 2021 r., była warta 447 000 zł.

dowód: opinia biegłego W. E. z 15 marca 2021 r. (k. 283-319); opinia uzupełniająca biegłego W. E. z 17 maja 2021 r. (k. 369-377)

W pismach procesowych, a ostatecznie na rozprawie w dniu 17 września 2021r (k. 458) pełnomocnicy stron zgodnie oświadczyli, że bezsporną kwotą zwaloryzowanego odszkodowania, które powódka uzyskała po wywłaszczeniu nieruchomości, jest na dzień dzisiejszy kwota 52 772,43 zł.

Powyższe ustalenia Sąd oparł w przeważającej mierze na dokumentach prywatnych, których autentyczność i wiarygodność nie budziły wątpliwości Sądu, a także opinii głównej i uzupełniającej biegłego sądowego W. E.. Ustalenia biegłego sądowego zostały przedstawione w sposób rzetelny, przekonujący i klarowny; biegły odpowiedział również w sposób wyczerpujący na wątpliwości i zarzuty stron w opinii uzupełniającej. Sąd pominął dowód z opinii kolejnego biegłego ustalającego wartość nieruchomości według stanu i cen z daty wywłaszczenia, a także dowód z opinii kolejnego biegłego na okoliczność ustalenia wartości rynkowej przedmiotowych działek – oba pominięto na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 i 5 k.p.c. Sąd dał nadto wiarę zeznaniom powódki oraz świadków E. S. i Z. B.. Zeznania te pozostawały w logicznym związku i przedstawiały przekonujący obraz działalności poprzednika prawnego (...).

Natomiast przedłożony przez powódkę operat szacunkowy przedmiotowej nieruchomości Sąd zakwalifikował jako dowód z dokumentu prywatnego, który zgodnie z art. 245 k.p.c. stanowi dowód jedynie tego, że osoba podpisana pod nim złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W szczególności tego typu dokument prywatny nie może stanowić obejścia przepisów o dokumencie z opinii biegłego (art. 278 i n. k.p.c.). Dlatego też w zakresie ustalenia wartości przedmiotowej nieruchomości decydujące znaczenie musiało przypaść ustaleniom biegłego ustanowionego przez Sąd w sprawie, a nie opinii zawartej w dokumencie prywatnym. W pozostałym zakresie Sąd pominął dalszy materiał dowodowy jako nieistotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 417 § 1 k.c. na stan prawny z 16 stycznia 1999 r. Skarb Państwa ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez funkcjonariusza państwowego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności. Stosownie zaś do treści art. 420 k.c. na stan prawny z roku 1999, jeżeli szkoda została wyrządzona przez funkcjonariusza państwowej osoby prawnej, odpowiedzialność za szkodę ponosi zamiast Skarbu Państwa ta osoba prawna. Zgodnie natomiast z art. 441 § 1 k.c. jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna. Przenosząc treść powyższych przepisów na konkrety niniejszej sprawy, należy zauważyć, że powódka opiera swoje roszczenie na konstrukcji klasycznej odpowiedzialności deliktowej, przy czym szkoda poniesiona przez powódkę polega na tym, że obie strony pozwane bezprawnie uniemożliwiły powódce odzyskanie wywłaszczonej nieruchomości, która tymczasem zyskała na wartości od momentu, gdy dokonano wywłaszczenia na rzecz Skarbu Państwa i przyznane powódce odszkodowanie.

Według oceny Sądu Skarb Państwa – P. K. posiada legitymację bierną w przedmiotowym postępowaniu. Naczelnik Dzielnicy K. wydał w dniu 10.08.1985 r. decyzję wywłaszczeniową nieruchomości w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Skarb Państwa był właścicielem spornych nieruchomości od dnia wywłaszczenia w 1985 r. do dnia zawarcia aktu notarialnego umowy sprzedaży, tj. 16.01.1999 r. W drodze decyzji (...) Dzielnicowego K. z dnia 07.07.1989 r. znak (...) (...) wywłaszczona nieruchomość została przekazana w zarząd Kombinatowi (...) w D. Zakładowi (...) w K.. Również przekazanie majątku Kombinatowi (...) w D. w likwidacji do (...) w drodze zarządzenia nr 25 Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 19.10.1991 r. nie spowodowało prawa własności wywłaszczonej nieruchomości.

Zgodnie z obowiązującym art. 5. ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa - Skarb Państwa powierza Krajowemu Ośrodkowi wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2. Do dnia 30.04.2016 r. art. 5 w/w ustawy brzmiał następująco - Skarb Państwa powierza Agencji wykonywanie prawa własności i innych praw rzeczowych na jego rzecz w stosunku do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2. Komentowany przepis określa relacje Skarbu Państwa z Agencją Nieruchomości Rolnych, jako odrębną od Skarbu Państwa państwową osobą prawną, w zakresie wykonywania prawa własności i innych praw rzeczowych w odniesieniu do mienia, o którym mowa w art. 1 i 2. W doktrynie przyjmuje się, że relacje te mają cechy charakterystyczne dla stosunku prawnego powiernictwa. Jednakże brak jest jednolitego stanowiska, któremu modelowi powiernictwa w jego klasycznej formie najbardziej odpowiada rozwiązanie przyjęte przez ustawodawcę w komentowanej ustawie. Wydaje się, że Agencję można potraktować jako ustawowego powiernika sensu largo, który dysponuje cudzym majątkiem w sposób nieograniczony, przy jednoczesnym wyłączeniu sprawowania pełnego władztwa przez właściciela. Na gruncie przepisów komentowanej ustawy, mimo że Skarb Państwa pozostaje właścicielem mienia przekazanego Agencji na zasadach w niej określonych, to jednak jako odrębna od Agencji osoba prawna traci on możliwość zarządzania i dysponowania własnością rolną (P. Stec, Powiernictwo w prawie polskim na tle porównawczym, Kraków 2005, s. 222-223). Sanakiewicz Łukasz, Ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Komentarz. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 03.09.2009 r. sygn. akt I OSK 1010/08 - Uznać zatem należy, że wolą ustawodawcy było, aby Skarb Państwa swoje uprawnienia właścicielskie do mienia określonego w art. 1 i art. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, wykonywał za pośrednictwem Agencji Nieruchomości Rolnych, co oznacza, że mienie Skarbu Państwa, o którym mowa w art. 1 i 2 ustawy, przejęte w trybie tej ustawy przez Agencję

Własności Rolnej Skarbu Państwa, tworzy Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa, którym Agencja samodzielnie gospodaruje, między innymi w drodze sprzedaży. Także w akcie notarialnym z dnia 16.01.1999 r. umowy sprzedaży nieruchomości była wzmianka w § 2, iż Skarb Państwa jest właścicielem opisanej nieruchomości i reprezentacja Skarbu Państwa przez Agencję Nieruchomości Rolnej do wykonywania prawa własności i innych praw rzeczowych w stosunku do nieruchomości została powierzona z mocy ustawy. Uznałem, że Agencja Nieruchomości Rolnej była na mocy ustawy tzw. ustawowym powiernikiem tej nieruchomości z możliwością jej dysponowania (także w formie sprzedaży), lecz jej właścicielem w dalszym ciągu pozostawał Skarb Państwa. Nie przesądzając zasadności roszczenia, to tylko na właściwym organie ((...) K.) w myśl art. 4 ust 9 ustawy o gospodarce nieruchomościami w zw. z art. 136 ust. 2 u.g.n. spoczywał obowiązek zawiadomienia powódki o użyciu wywłaszczonej nieruchomości na inny cel niż określony w decyzji o wywłaszczeniu. W ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa taki obowiązek, który mógłby być nałożony na Agencję Nieruchomości Rolnych nie jest skonkretyzowany w żadnym przepisie jednak uznać trzeba, że pozwana Agencja, która uzyskała we wskazany wyżej sposób nieruchomość będącą wcześniej przedmiotem wywłaszczenia powódki w 1985 roku, podejmując następnie decyzje o jej odpłatnym zbyciu na rzecz prywatnej spółki powinna kierować się takimi zasadami jak Skarb Państwa ustalonymi w przepisach cytowanej wyżej ustawy, a w szczególności zawiadomienia poprzedniego właściciela, w tym przypadku powódki, o zamiarze zbycia nieruchomości na rzecz osoby trzeciej, co uniemożliwiło powódce odzyskanie nieruchomości.

Przepis art. 5 ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi stanowi bowiem, że Agencja, obejmując we władanie składniki mienia Skarbu Państwa, wstępuje w prawa i obowiązki z nimi związane w stosunku do Skarbu Państwa oraz osób trzecich.

Według oceny Sądu także Krajowy Ośrodek (...) posiada legitymację bierną w niniejszym postępowaniu. Krajowy Ośrodek (...) z mocy prawa w myśl art. 46 przepisów wprowadzających ustawę o Krajowym Ośrodku (...) wstąpił w ogół praw i obowiązków znoszonej Agencji Nieruchomości Rolnej. Agencja Nieruchomości Rolnej jest stosownie do art. 3 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa następcą agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa. Legitymacja bierna wynika z faktu, że w dacie sprzedaży nieruchomości w dniu 16.01.1999 r. Agencja Własności Rolnej wykonywała prawo własności co do tej nieruchomości. Z ustaleń faktycznych wynika, że Agencja Własności Rolnej zaniechała uzyskania informacji czy poprzedni właściciel w myśl art. 4 ust. 4 u.g.n. w zw. z art. 136 ust. 2 u.g.n. został poinformowany o użyciu wywłaszczonej nieruchomości na inny cel niż określony w decyzji o wywłaszczeniu (w tym przypadku sprzedaży nieruchomości na cele prywatne).

Odnośnie obniżenia kwoty odszkodowania o wysokość zwaloryzowanego odszkodowania uzyskanego przez powódkę w 1986r. strony doszły do porozumienia i zgodnie ustaliły tę kwotę na 52 772,43 zł (k. 459).

Odnośnie zarzutu przedawnienia roszczenia podniesionego przez strony pozwane, z ustaleń Sądu wynika, że była próba ugodowa podjęta w trybie przepisów k.p.c. Należy rozważyć w którym momencie rozpoczął się początek biegu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie oraz czy zawezwanie do próby ugodowej przerwało bieg przedawnienia. Termin biegu przedawnienia rozpoczął się z dniem 28.04.2013 r., tj. z dniem kiedy decyzja(...) K. z dnia 08.04.2013 r. w przedmiocie odmowy zwrotu części działek powódce stała się ostateczna. W tym kontekście aprobejuje orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 03.02.2017 r., sygn. akt II CSK 262/16 oraz orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29.05.2014 r., sygn. akt V CSK 384/13, iż przewidziany w art. 4421 § 1 k.c., trzyletni termin przedawnienia rozpoczął bieg z dniem wydania ostatecznej decyzji w sprawie ostatecznej odmowy zwrotu nieruchomości. Powód, który wiąże poniesioną szkodę z niemożnością odzyskania nieruchomości, musiał najpierw w drodze administracyjnej wystąpić o jej zwrot, ponieważ art. 136 ust. 3 u.g.n. przyznawał mu tylko takie prawo, nie jest to bowiem roszczenie odszkodowawcze tylko restytucyjne. Dopiero prawomocna decyzja odmowna spowodowała, że przysługujące mu prawo rzeczowe wygasło, a zastąpiło je roszczenie odszkodowawcze o wyrównanie szkody spowodowanej niemożnością zwrotu nieruchomości. Fakt, że nieruchomość została w 1999 r. zbyta na rzecz prywatnego podmiotu jest irrelewantna z punktu widzenia rozpoczęcia biegu przedawnienia roszczenia. Okoliczność ta nie powinna stanowić wyjątku od ogólnej zasady wskazanej w orzeczeniach Sądu Najwyższego. W trybie administracyjnym była roztrząsana kwestia rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego w przedmiocie ustalenia ewentualnej nieważności przeniesienia umowy

własności nieruchomości podlegającej zwrotowi. Organ administracji publicznej zawiesił postępowanie z tej przyczyny na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 k.p.a. i wezwał powódkę (w postępowaniu administracyjnym wnioskodawczyni) do złożenia powództwa o ustalenie ewentualnego braku zgodności z prawem umowy przeniesienia własności nieruchomości podlegającej zwrotowi. Powódka nie wykonała tego wezwania (k. 37 – 38). Dlatego dopiero w chwili gdy decyzja organu administracji publicznej w przedmiocie odmowy zwrotu wywłaszczonej nieruchomości stała się ostateczna, powódka definitywnie utraciła możliwość odzyskania nieruchomości.

Zawezwanie powódki do próby ugodowej złożone w dniu 06.04.2016 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia przerwało w trybie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia niniejszego roszczenia. Zawezwanie do próby ugodowej odpowiadało podmiotowo żądaniu zgłoszonemu w pozwie. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że Sąd z urzędu ustala właściwą jednostkę organizacyjną Skarbu Państwa tj. statio fisci. Błędne oznaczenie statio fisci tj. Skarb Państwa – reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa, wskazane w zawezwaniu do próby ugodowej nie ma znaczenia z punktu widzenia przedawnienia roszczenia (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 01.10.1975 r. sygn. akt I CR 582/75, orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22.02.2001 r., sygn. akt III CKN/00). Stosownie do art. 185 § 1 k.p.c. w dacie obowiązywania na dzień 06.04.2016 r. w wezwaniu do próby ugodowej należy zwięźle oznaczyć sprawę. Powódka temu warunkowi sprostała ponieważ wskazała takie same podstawy faktyczne, co w treści niniejszego pozwu. Powódka podała, że wywłaszczona nieruchomość nie została wykorzystana na cele wskazane w decyzji administracyjnej. Ponadto wskazała, że Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa w dniu 16.01.1999 r. zbyła nieruchomość podmiotowi prywatnemu. Powódka wywodziła, iż nie została powiadomiona w trybie art. 136 i 137 u.p.n. o możliwości złożenia wniosku o zwrot nieruchomości. Powódka określiła w żądaniu o zawezwanie do próby ugodowej wyższą kwotę tj. 428 000 zł, aniżeli w niniejszym pozwie tj. 385 564 zł. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 25.11.2009 r., sygn. akt II CSK 259/09 Zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c., jedynie co do wierzytelności w zawezwaniu tym określonych, tak co do przedmiotu żądania, jak i wysokości. Nie przerywa zaś co do innych roszczeń, które mogą wynikać z tego samego stosunku prawnego, ani ponad kwotę w zawezwaniu określoną. Należy także zaznaczyć, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10.08.2006 r., sygn. akt V CSK 238/06 zwięźle przedstawienie sprawy wyrażone w zawezwaniu do próby ugodowej nie musi być tak ściśle sprecyzowane jak pozew.

Na podstawie ustaleń dokonanych w toku procesu Sąd uznał, że roszczenie powódki skierowane w stosunku do obydwu pozwanych są uzasadnione, jak też uzasadniona jest odpowiedzialność solidarna pozwanych wobec powódki. Cytowane wyżej przepisy potwierdzają zasadność roszczenia powódki oraz, że odszkodowanie na jej rzecz zasądzone powinno być pomniejszone o uznaną przez obie strony procesu zwaloryzowaną wartość odszkodowania uzyskanego przez powódkę w 1986r. W oparciu o wyliczenia biegłego sądowego W. E. Sąd uznał, że stosowne odszkodowanie na rzecz powódki jest uzasadnione w zakresie kwoty 447 000 zł, a po pomniejszeniu tej kwoty o uznaną przez strony kwotę 52 772,43 zł, zasądził na rzecz powódki od pozwanych solidarnie kwotę 394,227,51 złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 października 2021r., tj. wydania wyroku, do dnia zapłaty. Co do odsetek za opóźnienie Sąd uznał, że data wyroku jest uzasadniona bowiem w toku niniejszego procesu została ustalona przez biegłego sądowego wartość nieruchomości przyjęta następnie do wysokości odszkodowania na rzecz powódki. Z tych względów orzeczono jak w pkt. I i II wyroku oddalając powództwo w pozostałym zakresie na podstawie cytowanych wyżej przepisów.

W odniesieniu do kosztów procesu Sąd rozliczył je na podstawie art. 100 k.p.c. uwzględniając, że powódka wygrała w ok. 77% oraz uwzględniając wpłaconą przez nią kwotę w zakresie rozszerzonego powództwa. Powódka ponosi w związku z tym koszty w łącznej kwocie 6 077 złotych (6 511 – 444), tj. 23% łącznej kwoty. Pozwani przegrali w 77% proces i ponoszą koszty łączne 21 798 złotych. Sąd zasądził na rzecz powódki od pozwanych solidarnie kwotę 10 899 złotych uwzględniając fakt, że Skarb Państwa nie ponosi kosztów opłaty od pozwu. Sąd nakazał ściąganie od powódki J. W. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Krakowie kwotę 6 077 złotych uwzględniając fakt i wysokość jej przegranej (23%).

W pkt. V sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 10 817 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego uwzględniając wynik procesu na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września

2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... Dz. U. nr 163 poz. 1348 uwzględniając fakt, iż wniesienie pozwu nastąpiło 28 grudnia 2011r.